

som hint saakaldte „forfærdelige“ Udvalg ikke saae sig i Stand til at behandle grundig nok og derfor ønskede nedsat en parlamentarisk Kommission. Men dette Forslag blev forkastet eller, som det ogsaa hedder, „ikke vedtaget“, idet der var lige mange Stemmer for og imod det, nemlig 45 Stemmer for og 45 Stemmer imod det, og dette Udfald hidrog vistnok ogsaa til, at det først indbragte Forslag om en parlamentarisk Kommission i Skolesagen slet ikke kom videre paa Dmtale den Gang, idet det ærede Medlem, der var Ordfører, tog Forslaget tilbage. Jeg skal endnu kun bemærke, at det netop i Dag er fire Aar siden, at dette Forslag om en parlamentarisk Kommissions Nedsættelse i Skolesagen første Gang blev indbragt her i Thinget, idet det nemlig var den 25de Januar 1868. Hvis jeg var overtroisk, vilde jeg vistnok sætte Forslagets uheldige Skjæbne i Forbindelse med, at der samme Dag indbragtes Forslag om Skindødes Begravelse, men det er jeg nu slet ikke.

Siden den Tid have vi ikke videre forhandlet om Skolevæsenet her i Salen mere, end hvad der er berørt under andre Sager, i Reglen under Finantslovens Behandling, i hvilken Lov der jo aarlig findes opført Bidraget til Skolevæsenet; men det forekommer mig, som om denne Samling i saa Henseende har gjort en særlig Undtagelse, idet Borger- og Almueskolevæsenet har været meget lidet eller saa godt som slet ikke omtalt i Aar under Finantslovens Behandling. Dog var det ved denne, at der faldt Uttringer fra den høitagtede Minister, som gave mig Anledning til at tro, at han mulig forberedte et omfattende Forslag til en Hovedforandring, og, som jeg vil haabe, tillige en Forbedring i Skolevæsenets Ordning. Jeg tillod mig den Gang at benytte Leiligheden til at stille et Spørgsmaal om, hvorvidt der kunde ventes Forslag til en ny Skolelov, idet jeg da kunde have sparet at fremdrage Spørgsmaalet ved en særlig Leilighed, men Forhandlingen blev afsluttet, uden at den høitagtede Minister den Gang

fik Leilighed til at svare derpaa, hvad han ellers mulig vilde have gjort. Jeg haaber imidlertid, at han i Dag vil svare saa meget udførligere derpaa, og jeg skal derfor nu indskrænke mig til disse Bemærkninger og slutte med at oplæse den Forespørgsel, jeg tillader mig at stille; den lyder saaledes:

„Ligter Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet snart at fremkomme med Forslag til en Ordning af Borger- og Almueskolevæsenet?“

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Den ærede Forespørger har jo oplæst Forespørgselen, og jeg tilstaar, at jeg ikke havde ventet en saa udførlig Motivering af den. Jeg gjør blot denne Bemærkning, fordi den ærede Forespørger under denne Motivering kom ind paa adskillige Punkter og Enkeltheder af den omhandlede Sag, som jeg, naar jeg kommer til at gaa nærmere ind paa den, selvfølgelig kommer til nøiere at udtale mig om. Der kan forsaavidt altsaa komme nogle Gjentagelser, men det kan naturligvis ikke fri mig for at udtale mig, da jeg maa anse Hensigten med Forespørgselen at være den, at lære at kende min Anskuelse om dette Forhold. Jeg vilde ganske sikkert kunne indskrænke min Besvarelse til en meget kort, jeg kunde sige, at Ordningen af vort Borger- og Almueskolevæsen selvfølgelig har været Gjenstand for min alvorlige Overveielse, at jeg har den Overbevisning, at det i væsentlige Punkter trænger til Forandringer og en yderligere Udvikling, at det har været min Agt at gjøre de i saa Henseende fornødne Skridt, og at det er mit Haab, at jeg, saafremt jeg forbliver i min nuværende Stilling, vil være i Stand til at forelægge Rigsdagen i dens næste Samling hertil sigtende Lovforslag. Jeg vilde som sagt kunne indskrænke mig til denne Forklaring, men jeg tror det dog rigtigt at give en Besvarelse i en noget fyldigere Skikkelse ved noget nærmere at udtale mig over de forskjellige Hoved-